

OCD och schizofreni

Personer med OCD löper ökad risk att senare i livet få diagnosen schizofreni. Det visar en omfattande dansk studie som nyligen publicerats. Även om risken att drabbas är väldigt liten, kan forskningsresultatet vara en viktig pusselbit för att i framtiden tidigare upptäcka och behandla schizofreni.

Det finns sedan länge en väl dokumenterad samsjuklighet mellan OCD och schizofreni, men man vet fortfarande väldigt lite om varför det förhåller sig på det viset, även om det konstaterats i många studier att så är fallet.

Uppskattningsvis är det någonstans mellan 10 och 20 procent av alla schizofrenipatienter som också har OCD. Patienter med denna samsjuklighet har en sämre prognos, fler negativa symptom, ökad inskrivning på sjukhus och fler självmordsförsök.

Men vad kommer först? Utvecklar schizofrenipatienter OCD eller kan OCD vara en föregångare till schizofreni? Detta har ett danskt forskarlag undersökt i en studie som nyligen publicerades i *JAMA Psychiatry* och som citeras i *Läkartidningen* (nr 38, 2014) och *Psykologtidningen* (nr 8, 2014).

Det danska forskarlaget ville undersöka huruvida patienter med OCD är utsatta för en ökad risk att utveckla schizofreni och schizofrenispektrum-tillstånd. Till sin hjälp har de haft det danska sjukvårdsregistret, där tre miljoner danskar födda efter

1955 finns registrerade. Genom att sammanställa data från alla dessa personer över ett antal år, omfattar studien totalt 45 miljoner personår. Risken att utveckla schizofreni är utifrån denna datainsamling mindre än en procent, men risken är sju gånger högre för de individer som redan diagnosticerats med OCD. Också barn till föräldrar med OCD, men som inte själv diagnosticerats med schizofreni eller schizofrenispektrum-tillstånd, löper tre till fyra gånger högre risk att diagnosticeras med schizofreni eller schizofrenispektrum-tillstånd. Detta talar för att det finns en genetisk riskfaktor.

Samtidigt visar studien att risken för schizofreni inte ökar i samma utsträckning för personer som diagnosticerats med andra sjukdomar som debuterar tidigt i livet, t ex ADHD eller autism, vilket gör att forskarna drar slutsatsen att OCD inte är en följd av schizofreni utan att det snarare förhåller sig tvärtom. Vad som bland annat återstår att utreda är överlappande genetiska riskfaktorer. Studien visar att det finns ett samband, men inte hur detta samband ser ut.

Resultatet pekar också på vikten av att vara uppmärksam, för att till exempel kunna identifiera unga människor med OCD som uppvisar psykotiska symptom.

Text: Johan Thiséus

Meier S. JAMA Psychiatry. Epub 3 sep 2014. doi: 10.1001/jamapsychiatry.2014.1011